

ТРАНСМІСІЙНИЙ МЕХАНІЗМ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ: ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Механізм монетарної трансмісії передбачає передачу економічних змін від інструментарію центральних банків до кінцевих макроекономічних показників, на які направлено вплив. Досить довго процентний канал трансмісійного механізму був за межами інструментарію Національного Банку України. На сьогодні можна сказати, що обмеженість важелів впливу в цьому напрямку було знято, а процентна політика стала одним з найважливіших інструментів впливу на грошовий ринок.

Процентна політика є головним інструментом, який спрямований на регулювання вартості грошової одиниці, інші інструменти розглядаються допоміжними, що в комплексі сприяють дії процентної ставки на макроекономічні індикатори. З ряду допоміжних інструментів резерви, операції з цінними паперами на відкритому ринку та емісія депозитних сертифікатів (ДС) в першу чергу здійснюють вплив на ліквідність банківської системи. Валютні інтервенції, регулювання експорту та імпорту капіталу, зміна строків розрахунку за експортними та імпортними операціями та обов'язковий продаж валютної виручки є тими інструментами, що впливають найперше на попит та пропозицію на валютному ринку.

Процентна політика НБУ включає не лише облікову ставку, а й коридори ставок овернайт, що перешкоджають інфляційному відхиленню від облікової ставки. На сьогодні коридор ставок овернайт встановлена у межах $\pm 2\%$ від облікової. До облікової ставки також прив'язані ставки тонкого регулювання: РЕПО та своп, але до таких операцій НБУ вдається досить рідко [1]. Через посилення ризиків на прогнозованому горизонті, зокрема підвищення соціальних стандартів, неузгоджене зі зростанням продуктивності економіки, НБУ протягом листопада та грудня 2017 року провадить більш жорстку монетарну політику шляхом підняття облікової ставки з 12,5% до 13,5% та 14,5 у грудні задля запобігання погіршенню інфляційних очікувань. Також таку процентну політику пояснюють ризиками затримки поновлення співпраці з МФО та зростанням споживчого попиту через збільшення соціальних стандартів. Високі процентні ставки на ринках, що встановлюються через збільшення облікової надають перевагу гривні порівняно з іноземною валютою, що призводить до зростання обсягів гривневих депозитів на ринку [2].

Операції по розміщенню депозитних сертифікатів наразі відбуваються у вівторок та в четвер, але задля активізації ринку можливе зменшення частоти таких операцій до разу на тиждень, а в разі покращення прогнозу ліквідності можливе обмеження пропозиції ДС.

В кредитному каналі НБУ планує коригувати обсяги рефінансування залежно від потреб банків, але від цього інструменту на регулярній основі відмовлятися не планує. Тендерні кредити наразі центральним банком використовуються в тому числі як орієнтир вартості капіталу на міжбанківському ринку. За необхідності можливе застосування і нерегулярних інструментів.

Також було анонсовано запровадження нового стандартного інструменту грошово-кредитної політики, що передбачає строк на 1-5 років, з періодичністю, що визначатиметься щоквартально. Передумовами для його використання будуть зниження структурного профіциту ліквідності, збільшення попиту на короткострокові інструменти рефінансування та зниження відсоткових ставок. Ставка за таким інструментом передбачена плаваюча в межах облікової $+2\%$, і вона буде змінюватися протягом строку користування коштами. Заявлено, що цей інструмент може бути впроваджений вже у травні 2018 року [3, 4].

З початку 2018 року НБУ дає можливість банкам використовувати пул активів як заставу за кредитами рефінансування. Такий пул активів може включати державні ОВДП, ДС НБУ, іноземну валюту та облігації МФО та націлений на зниження операційних ризиків, а також дає можливість банкам отримати кредит овернайт під заставу іноземної валюти [3].

Валютне регулювання в першу чергу відзначається значною лібералізацією: заплановано відкрити дозвіл на репатріацію дивідендів за 2017 рік та продовжити

послаблення обмежень на довгострокове погашення кредитів. У подальших планах центрального банку стоїть дозвіл на купівлю валюти для погашення валютних кредитів шляхом форвардних контрактів, зменшення нормативу обов'язкового продажу валютної виручки, коригування лімітів валютної позиції банків, відміна щоденного обмеження на купівлю валюти для закриття позиції (наразі обмеження до 1% від регулятивного капіталу банку) [3].

За останні й період також у валютному регулюванні добре зарекомендувала нова форма валютних інтервенцій – у формі запиту кращого курсу. Очікується, що цей інструмент набуде ширшого використання.

Активного розголосу також набуває трансформація механізму визначення офіційного курсу НБУ: центральний банк заявив про відмову від обрахунку курсу як середньозваженого за всіма угодами на міжбанку, та переходить до використання даних Reuters та Bloomberg, що дозволяє обраховувати курс точніше та зручніше, а також дозволить публікувати курс оперативніше [3].

Список використаних джерел:

1. Арсенюк О. Інструменти грошово-кредитного регулювання [Електронний ресурс] / Олександр Арсенюк – Режим доступу до ресурсу: <https://youtu.be/nTiii13qtv0>.
2. Ніколайчук С. Монетарна політика НБУ: цілі та логіка останніх рішень щодо облікової ставки [Електронний ресурс] / Сергій Ніколайчук. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=62658374>.
3. Пономаренко С. Інструментарій НБУ на грошовому та валютному ринку: останні зміни та найближчі плани [Електронний ресурс] / Сергій Пономаренко. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=62658375>.
4. Прімерова О.К. Особливості монетарної політики в Україні на сучасному етапі [Електронний ресурс] / О. К. Прімерова, В. О. Янчук // Ефективна економіка: електронне наук. фахове вид. – 2017. — № 10. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5797>.
5. Абакумова Ю. Г., Прімерова Е. К. Цели и инструменты стабилизационной монетарной политики. – 2016. Режим доступа: http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/185820/1/Абакумова_Прімерова_Беларусь%202030.%202016.pdf.

Савчук Л.М.,

*Доцент кафедри економіки та управління персоналом,
Університет менеджменту освіти*

Чиж О. В.

*Студент 1 р.н. магістерської програми,
Університет менеджменту освіти*

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПЕРСОНАЛУ – ЗАПОРУКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМПАНІЇ

В сучасних тенденціях світового ринку запорукою успіху будь-якої компанії являється її постійний розвиток. Одною із найголовніших частин успішного розвитку – є здорова конкуренція працівників і конкурентоспроможність персоналу в середині компанії. Саме визначення «конкурентоспроможність персоналу» доволі широке поняття, найбільш головними можна вважати наступні характеристики: наявність професійних і морально-вольових якостей, готовність до професійного зростання і постійної оцінки діяльності зі сторони керівництва і колег.

Конкурентоспроможність персоналу як характеристика його особистісних та професійних характеристик є передумовою формування конкурентоспроможності праці, що формує конкурентоспроможність продукції, а вже конкурентоспроможність продукції є суттєвим елементом конкурентоспроможності підприємства в цілому [2, 3].